

Domstolene i længere Tid ikke kunde finde ud af, hvorfor der, som det hedder i Fiskerikommissionens Betænkning, opstod og den Gang endnu bestod „et Virvar uden Rige“ (se Tillæget for 1887—88 i Slutningen med en særegen Baginerig, Bilag I., S. 85), saaledes har Ordet „Kalestader“ i Fiskerilovens § 3 foraarstaget lignende Ulemper. Nagtet der staar „Kalegaard“ eller „Kalestader“ og ikke „Kalegaard“ og „Kalestader“, have Domstolene dog hidtil og navnlig Viborg Overret fortolket disse Udtryk saaledes, at de ogsaa omfatte paa almindelig Maade i en Række udsatte Kaleruser, der ikke en Gang staa i nogen Berørelse med Kysten, samt for 6 saadanne Ruser ikendt en Erstatningspligt efter § 59 af 5 Kr. pr. Etmaal pr. Ruse eller for en Fisketid af 38 Dage 1,140 Kr. Dermed er foreløbig Fiskernes Deltagelse i det mest indbringende af vore Fiskerier, nemlig Efteraarstageriet efter den blanke Kal paa sammes bekendte Vandring ud af vore Farvande, foreløbig blevet lamslaaet, og baade for Fiskerne og for Landet store Værdier gaaede tabte, uden at komme nogen som helst til Gode. Det er forstaaeligt, at Fiskerne ikke tør vove at sætte Kaleruser ud for Kysten, naar de derved risikere at blive idømte slige Erstatninger af en deres hele økonomiske Eksistens ruinerende Størrelse. En Udhjælpning her er saaledes paatrængende nødvendig, og herpaa sigte Vædringsforslagene 17, 18 og 20. Hvorvel Modsetningen i Fiskerilovens § 3 mellem paa den ene Side de „i Forbindelse med Kalegaard eller Kalestader udsatte Kaleruser“ og paa den anden Side „fritstaaende Kaleruser“ ikke lettelig kan lade nogen Tvivl tilbage om, at disse sidste ere saadanne, som ikke ere udsatte i hin Forbindelse, turde det dog anbefale sig, saaledes som foreslaaet i Vædringsforslag 20, udtrykkelig at sige, hvad der skal forstaaes ved Udtrykket „fritstaaende Kaleruser“.

I det i Samlingen 1887—88 af Regeringen i Folketinget forelagte Fiskerilovforslag løb Begyndelsen af § 3 saaledes:

„Ret til Fiskeri med Kalegaard eller Kalestager tilkommer udelukkende Ejerne af Kysten, enhver ud for sin Grund i samme Omfang som hidtil.“

Ordene „i samme Omfang som hidtil“ vare ifølge Motiverne til Lovforslaget tilføjede, fordi Ministeriet antog, at ellers vilde der, i alt Fald efter en bogstavelig Fortolkning, være indrømmet Grundejeren en langt videre gaaende Ret end den, der tilkom ham efter dansk Lovs 5—10—43, hvad der ikke fra nogen Side havde været tilfaldet (Tillæg A., Sp. 2637). Ved Vedtagelsen af et af et Flertal i Udvalget stillet Vædringsforslag bleve imidlertid Ordene „i samme Omfang som hidtil“ udstemt, idet man fandt, at disse Ord vilde medføre en Utydelighed, fordi en Højesteretsdom af 7de Maj 1873 formentlig havde givet 5—10—43 en videre Fortolkning end forenelig med Paragraffens Bestemmelser om andres Ret til at fiske med fritstaaende Kaleruser (Tillæg B., Sp. 886).

Det var saaledes ikke Hensigten fra nogen af Siderne at give Grundejerne en anden eller større Ret end den, som var hjemlet i 5—10—43. Ikke desto mindre kom man dog til at give Grundejerne en stor Begunstigelse ved i § 3 at paalægge Fiskerne at vige for Grundejernes Kalegaard, medens 5—10—43 havde netop den modsatte Regel, nemlig at Kalegaardene skulde vige, hvor de vilde skade den menige Mands Fiskeri. Man har dog ikke villet foreslaa, at dette Forhold nu forandres, naar Grundejerne i rette Tid udsætte deres Kalegaard. Herom handler Vædringsforslag 19.

Det vil endelig maaske være paa sin Plads her i Betænkningens almindelige Del at fremsætte efterstaaende Udtalelser angaaende Simsfjordens hidtilværende Særstilling paa Fiskerilovgivningens Omraade.

Nagtet der siden Forordningen af 15de December 1750, der ophævede Forordningen af 2den Januar 1740, som havde stillet Simsfjordsfiskeriet lige saa frit som i Kongens øvrige Strande, har eksisteret en